

Manual till SKA och EPA

Innehåll

INLEDNING.....	1
BEDÖMNING av självständighet	1
Vem som får ge återkoppling och bedömning i verksamhetsförlagd undervisning (VFU).....	2
SAMMANSATTA KLINISKA AKTIVITETER (SKA).....	3
MOTTAGNINGSBESÖK/INSKRIVNING Anamnes och status	3
ROND teamarbete och information	4
UTSKRIVNING Förberedelse och samverkan	4
DOKUMENTATION	5
SAMRÅD MED PATIENTEN.....	5
KLINISKT RESONEMANG	6
PROCEDURER	6
KAMRATÅTERKOPPLING	7
Anamnes och status.....	7
Koppla EKG.....	9

INLEDNING

Under stadium III införs sammansatta kliniska aktiviteter (SKA) som t ex mottagningsbesöket, rondan, inskrivning och utskrivning. Målet är att studenten ska kunna utföra dessa i sin helhet under den senare delen av läkarutbildningen. Denna termin (T7) ska studenterna utföra delar av dessa SKA. Flera underEPA kan därför med fördel återkopplas vid ett och samma tillfälle.

En översikt för minsta antalet SKA och underEPA (kliniska aktiviteter) och observationsnivå för respektive underEPA finns på www.oru.se/epa, se termin 7 under rubriken VFU Primärvård och sjukhus. Vi rekommenderar att fler kliniska aktiviteter utförs än angivet i dessa översikter.

Detta dokument är en sammanfattning av samtliga underEPA som tas upp under termin 7 och hur de är beskrivna i det digitala verktyget Ortrac. I texten nedan beskrivs de SKA med underEPA som är aktuella under VFU på sjukhus och primärvård.

BEDÖMNING av självständighet

Det är graden av självständighet som ska observeras och återkopplas till studenten. **Observera att läkarstudenterna inte får agera helt självständigt.Handledaren ansvarar alltid och kontrollerar studenternas insats.**

I Ortrac finns en återkopplingsruta för fri text samt en skala för skattning av självständighet s k observationsskala.

ÅTERKOPPLING

Återkopplingen sker i samråd mellan student och handledare. Låt gärna studenten först reflektera. Vad fungerade väl? Vad kan utvecklas.

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

SKALA FÖR SKATTNING AV SJÄLVSTÄNDIGHET

I samband med observationen dokumenteras i vilken grad studenten kunde utföra aktiviteten självständigt*

Skalan beskriver i vilken grad studenten är självständig. På tidiga terminer är det naturligt att studenten får mycket hjälp **och närvarar då studenten genomför aktiviteten**).

Inför examen och legitimation skall studenten kunna genomföra aktiviteterna utan att handledare närvarar (som då endast kommer in till studenten och följer upp).

Utifrån det stöd som studenten behövde vid aktiviteten dokumenteras i nedanstående skala för respektive aktivitet (EPA).

Under T7 ska studenten ha uppnått nivån "Studenten utförde, handledare behövde komplettera".

Observationsskala - hur mycket stöd behövde studenten i aktiviteten?			
Student observerade, handledare utförde	Student utförde tillsammans med handledare	Student utförde, handledare behövde komplettera	Student utförde, handledare behövde ej komplettera
Handledare höll i aktiviteten		Studenten höll i aktiviteten	

KAMRATÅTERKOPPLING

Studenterna kan även träna själva i par efter att ha diskuterat lämplig patient med handledaren.

Kamratåterkoppling ger studenterna möjlighet att träna tillsammans utan att handledaren deltar. För mer instruktion se under rubrik Kamratåterkoppling

Vem som får ge återkoppling och bedömning i verksamhetsförlagd undervisning (VFU).

Alla läkare, inklusive vikarierande underläkare, kan ge återkoppling på kliniska aktiviteter enligt EPA (entrustable professional activities).

Vissa specifika EPA, där så framgår, kan återkopplas av annan sjukvårdspersonal med den aktuella specifika kompetens som är relevant till den kliniska aktiviteten.

Den som undertecknar VFU-intyget skall vara specialistläkare, ST-läkare eller läkare med lång yrkeserfarenhet och skall vid något tillfälle genomföra egna observationer av studenten samt ta del av självständighetsnivå och skriftlig återkoppling av genomförda EPA.

SAMMANSATTA KLINISKA AKTIVITETER (SKA)

Nedan listas de sammansatta kliniska aktiviteter (SKA) som är aktuella under terminen. För varje SKA beskrivs vilka underEPA som kan användas vid återkoppling. För var underEPA finns ett stöd till handledaren för att ge återkoppling till studenten. (Numreringen hänvisar till det nationella EPA-dokumentet)

MOTTAGNINGSBESÖK/INSKRIVNING Anamnes och status

1.1 - Initiera anamnes

- Hälsade, presenterade sig och klargjorde situationen.
- Initierade anamnes med öppen fråga och lyssnade på patientens tankar, eventuell oro, förväntningar samt de frågor som uppstår.

1.2 Ställa adekvata riktade frågor

- Inledde med öppna frågor i för situationen lagom omfattning
- Tog hänsyn till symptombild och bakgrund,
- Beaktade diagnos och relevanta differentialdiagnoser, såväl akuta, vanliga som farliga

1.3 Säkerställa informationsöverföring

- Säkerställde informationsöverföring och bekräftade patienten genom sammanfattningar.
- Underlättade kommunikationen med sitt språk och kroppsspråk.
- Lyssnade aktivt och gav gensvar, till exempel blickkontakt, nickningar.

1.5 Anpassa kommunikationen efter patientens behov och kommunikativa förmåga

- Anpassade kommunikationen utifrån situationen / patientens individuella behov och kommunikativa förmåga.
- Tog stöd av anhöriga respektive tolk vid anamnes om det var aktuellt.

1.6 Förklara och motivera de specifika frågor som ställs, de undersökningsmoment och eventuella statusfynd som görs.

- Utifrån situation och patientens förutsättningar
- Förtydligar vilka kliniska betydelser eventuella statusfynd har

1.7 Utföra status

- Utförde statusundersökning mot bakgrund av aktuellt problem och riskfaktorer, med beaktande av hygienregler och patientens integritet.
- Genomförde status med korrekt teknik.
- Genomförde momenten i en logisk ordning.
- Förklarade löpande vad som skulle ske.

1.8 Använde vanliga undersökningsinstrument

- Använde relevant instrument mot bakgrund av aktuellt problem och riskfaktorer, med beaktande av hygienregler och patientens integritet.

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

- Använde instrument med korrekt teknik.
  - Genomförde momenten i en logisk ordning.
  - Förklarade i förväg vad som skulle ske.
-

ROND Teamarbete och information

Studenten skall träna på att leda team i samband med rond av patienter samt kommunicera med patienten.

9.2 - Arbeta i team som ledare och medarbetare

- Bemötte patienten, närstående och olika yrkesgrupper respektfullt.
- Samarbetade väl med andra professioner och var mån om patienten.
- Hade förmåga att lyssna in teamet, gav tydlig information, såg och uppskattade andras bidrag.
- Pålitlig, kom i tid, tog ansvar och var delaktig.

9.4 Samverka med och hänvisa till andra instanser/professioner

- Bemötte kollegan respektfullt.
  - Formulerade och förmedlade en adekvat frågeställning/ordination utgående från patientens behov
  - Hade förmåga att lyssna in, var tydlig i kommunikationen.
-

UTSKRIVNING Förberedelse och samverkan

Studenten tar del av journalen och sammanfattar för handledare sjukhistoria, utredning, diagnos och fortsatt planering inför exempelvis utskrivningssamtal. SBAR kan användas som stöd.

Studenten kommunicerar med övriga vårdteamet efter behov.

9.1 Ge muntlig strukturerad rapport.

Stöd vid återkoppling

Situation

Vad är problemet/ anledningen till kontakt?

Bakgrund

Kortfattad och relevant sjukhistoria för att skapa en gemensam helhetsbild av patientens tillstånd fram till nu.

Aktuellt tillstånd

Status, Bedömning

Rekommendation

Åtgärd, Tidsram, Bekräftelse på kommunikationen

9.3 Samverka vid planering inför utskrivning.

- Bemötte respektive yrkesgrupp respektfullt.
  - Samarbetade väl med andra professioner och var mån om patienten.
  - Var lyhörd, hade förmåga att lyssna in, gav tydlig information, såg och uppskattade andras bidrag.
  - Pålitlig, kom i tid, tog ansvar och var delaktig.
-

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

DOKUMENTATION

Kan göras vid mottagningsbesök, inskrivning, utskrivning och rondan.

Studenten skall träna på att dokumentera (ex daganteckningar, besöksanteckningar/inskrivningsjournaler, epikriser och remisser). Struktur, språk, omfattning och innehåll kan beröras i återkopplingen. Välj den eller de EPA som är aktuella utifrån möjlighet och studentens behov.

3.3 Utforma remiss

- Frågeställning och önskemål om åtgärd framgår tydligt
- Innehållet är strukturerat
- Relevanta uppgifter såsom anamnes, status, tidigare utredning och behandling framgår vid behov
- Omfattningen är väl övervägd

8.1 Dokumentera patientmöte

- Skrev koncist, strukturerat och i kronologisk ordning.
- Det gick enkelt för kollega och patient att följa och förstå resonemanget.
- Skrev på svenska då så var möjligt och adekvat.
- Språk i journalen är neutralt och sakligt, vårdat tydligt.

8.2 Skriva recept på läkemedel inklusive dosförpackade läkemedel samt hjälpmedelskort.

- Följer förskrivningen rekommendationen (STRAMA, läkemedelskommittén etc)?
- Är förmån och indikation om så efterfrågas korrekt redovisad?
- Har hänsyn tagits till allergier, kontraindikationer och signifikanta interaktioner?
- Är dosering anpassad till kroppsvikt, ålder och eventuell njur/leversvikt, graviditet och amning?
- Framgår dosering och indikation tydligt?
- Motsvarar mängden förskrivet läkemedelbehovet?

SAMRÅD MED PATIENTEN

Kan göras vid mottagningsbesök, inskrivning, utskrivning och rondan.

3.2 Förklara och motivera planerad utredning

- Tog hänsyn till patientens förförståelse och tankar om sina besvär
- Förklarade och motiverade syftet med den föreslagna utredningen
- Beskrev undersökningsprocedur/er samt eventuella risker för patienten.
- Fick patienten utrymme att uttrycka sina farhågor /åsikter?
- Kontrollerades att patienten uppfattat och samtyckt till åtgärder?

4.2 Diskutera utredningsresultat med patient

- Anpassade informationen utifrån patientens kommunikativa förmåga och förståelse?
- Säkerställde informationsöverföring och bekräftade patienten genom sammanfattningar.
- Fick patienten utrymme att uttrycka sina farhågor/åsikter?

4.4 I samråd med patienten formulera åtgärdsplan och uppföljning.

- Beskrev hur behandlingen går till samt gav information om eventuella risker och biverkningar
- Anpassade informationen utifrån patientens kommunikativa förmåga och förståelse?
- Kontrollerades att patienten uppfattat och samtyckt till åtgärder?
- Fick patienten utrymme att uttrycka sina farhågor /åsikter?

4.5 I samråd med patienten genomföra farmakologisk eller icke-farmakologisk behandling.

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

- Beskrev utifrån adekvat teoretisk kunskap hur planerad utredning/behandlingen/uppföljning går till samt gav information om eventuella risker och biverkningar
- Anpassade informationen utifrån patientens kommunikativa förmåga och förståelse?
- Kontrollerades att patienten uppfattat och samtyckt till åtgärder?
- Bemötte patientens tankar, eventuell oro, förväntningar samt de frågor som uppstår.

KLINISKT RESONEMANG

Kan göras vid mottagningsbesök, inskrivning, utskrivning och rondan.

Studenten skall träna på att resonera om utredning, diagnos, och behandling. Välj den eller de EPA som är aktuella utifrån möjlighet och studentens behov.

2.1 Prioritera och diskutera differentialdiagnoser

- Tog hänsyn till utlösande, förvärrande och lindrande faktorer, utveckling över tid, andra associerade symtom.
- Vägde in riskfaktorer inklusive ärftlighet och beteende.
- Adekvat bedömning av utredning (lab, röntgen, klin fys etc) och statusfynd.
- Kopplade till teoretisk kunskap om anatomi, fysiologi, sjukdomsmekanism och epidemiologi.
- Rimlig prioritering av huvuddiagnos och differentialdiagnoser, beaktade vanliga allvarliga och akut behandlingskrävande tillstånd.

2.2 Välja rimlig arbetsdiagnos

- Med hänsyn till patientens ålder, kön, samsjuklighet och/eller atypisk sjukdomspresentation.

3.1 Föreslå adekvat initial utredning och/eller remiss

- Beaktar diagnos och relevanta differentialdiagnoser, såväl vanliga som farliga
- Föreslår adekvat utredning och vid behov remittering med beaktande av metodernas eventuella begränsade sensitivitet / specificitet, resursåtgång och risk för patienten.

4.6 I samråd med *handledare* resonera kring farmakologisk eller icke-farmakologisk behandling.

- Föreslå adekvat behandling, resonerar korrekt kring nytta, resursutnyttjande och risker inklusive biverkningar. För ett resonemang kring utvärdering av behandlingen och fortsatt uppföljning

5.1 Identifiera riskfaktorer för framtida sjukdom genom anamnes, status och journal.

- beteenden,
- ärftlighet
- livsstilsfaktorer

PROCEDURER

6. Genomföra procedurer

Stöd för återkoppling

- Var förberedd och kunde redogöra för indikation, kontraindikation och komplikationer.
- Arbetade strukturerat.
- Genomförde proceduren med korrekt teknik och kan relevant anatomi.
- Utförde momentet med respekt för patientens integritet och förklarade vad som skulle ske i förväg.

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

- Följde hygienrutiner.
- Såg sina begränsningar och tog stöd vid behov.

6.0 Kapillär och venös provtagning, urinsticka

6.1 Utföra subkutan och intramuskulär injektion

6.2 Sätta venös infart

6.4 Utföra lokalbedövning i huden.

6.5 Sätta och avlägsna hudsuturer

6.6 Utföra svalg- och nasopharynxprov

6.7 Anlägga förband

6.9 Koppla EKG (gör även som kamratåterkoppling)

6.14 Anlägga urinvägskateter

6.17 Konstatera dödsfall.

KAMRATÅTERKOPPLING

Anamnes och status

Kom överens med handledaren om lämplig patient. Det kan vara en redan ineliggande patient, en patient som ska läggas in eller en patient på mottagning. Ni ska öva på anamnes och status. En student är aktiv och huvudansvarig. Den andra student är observatör och kan vara ett stöd samt ge återkoppling till den aktiva studenten i slutet av uppgiften

Handledarens uppgift

- Välja ut lämplig patient
- Den aktiva studenten redovisar anamnes och status för handledaren.
- Godkänna i Ortrac att aktiviteten är utförd

Studenternas uppgift

- Välj ut en lämplig patient tillsammans med handledaren
- Diskutera nedanstående EPA som förberedelse för patientmötet
- Den aktiva studenten genomför anamnes och status
- Efter patientmötet börja den aktiva studenten med självreflektion
- Därefter återkopplar medstudenten
- Självreflektionen och återkopplingen registreras i Ortrac

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

- Studenterna redovisar aktiviteten för handledaren

1.1 - Initiera anamnes

- Hälsade, presenterade sig och klargjorde situationen.
- Initierade anamnes med öppen fråga och lyssnade på patientens tankar, eventuell oro, förväntningar samt de frågor som uppstår.

1.2 Ställa adekvata riktade frågor

- Inledde med öppna frågor i för situationen lagom omfattning
- Tor hänsyn till symtombild och bakgrund,
- Beaktade diagnos och relevanta differentialdiagnoser, såväl akuta, vanliga som farliga

1.3 Säkerställa informationsöverföring

- Säkerställde informationsöverföring och bekräftade patienten genom sammanfattningar.
- Underlättade kommunikationen med sitt språk och kroppsspråk.
- Lyssnade aktivt och gav gensvar, till exempel blickkontakt, nickningar.

1.5 - Anpassa kommunikationen efter patientens behov och kommunikativa förmåga

- Anpassade kommunikationen utifrån situationen / patientens individuella behov och kommunikativa förmåga.
- Tog stöd av anhöriga respektive tolk vid anamnes om det var aktuellt.

1.7 Utföra status

- Utförde statusundersökning mot bakgrund av aktuellt problem och riskfaktorer, med beaktande av hygienregler och patientens integritet.
- Genomförde status med korrekt teknik.
- Genomförde momenten i en logisk ordning.
- Förklarade löpande vad som skulle ske.

1.8 Använda vanliga undersökningsinstrument

- Använde relevant instrument mot bakgrund av aktuellt problem och riskfaktorer, med beaktande av hygienregler och patientens integritet.
- Använde instrument med korrekt teknik
- Genomförde momenten i en logisk ordning.

EPA - Entrustable Professional Activities

Stöd vid återkoppling

Läkarprogrammet, Örebro universitet

- Förklarade i förväg vad som skulle ske
-

Koppla EKG

6.9 KOPPLA EKG

Kom överens med handledaren om lämplig patient att utföra EKG. Det kan vara en redan inläggande patient eller en patient på mottagning.

En student är aktiv och huvudansvarig. Den andra student är observatör och kan vara ett stöd, om det behövs samt ger återkoppling till den aktiva studenten i slutet av uppgiften.

Förbered er tillsammans inför det praktiska momentet att koppla ett EKG t ex genom att läsa i Vårdhandboken.

Tillvägagångssätt - Vårdhandboken (vardhandboken.se)

Handledarens uppgift

- Välja ut lämplig patient där EKG är ordinerat
- Den aktiva studenten redovisar för handledaren.
- Godkänna i Ortrac att aktiviteten är utförd

Studenternas uppgift

- Välj ut en lämplig patient tillsammans med handledaren
- Den aktiva studenten kopplar EKG
- Efter patientmötet börja den aktiva studenten med självreflektion
- Därefter återkopplar medstudenten
- Självreflektionen och återkopplingen registreras i Ortrac
- Studenterna redovisar aktiviteten och för handledaren

Stöd för återkoppling

- Var förberedd och arbetade strukturerat.
- Genomförde proceduren med korrekt teknik och kan relevant anatomi.
- Utförde momentet med respekt för patientens integritet och förklarade vad som skulle ske i förväg.
- Följde hygienrutiner.
- Såg sina begränsningar och tog stöd vid behov.

EPA - Entrustable Professional Activities
Stöd vid återkoppling
Läkarprogrammet, Örebro universitet